

Spångavillan

NUMMER 2 – JULI 2023

INFORMATION FÖR VILLAÄGARE I BROMSTEN, FLYSTA OCH SUNDBY

TIDNING
FRÅN SPÅNGA
EGNAHEMS-
FÖRENING

Vad är på gång i Spånga?

Tre trädgårdar i området

Möt två lokala hantverkare

Vi har många intressanta och roliga aktiviteter framför oss

Här är den! Det andra numret av Spånga Villan, Spånga Egnahemsförenings mycket uppskattade tidning. Här kan du läsa om vad som händer i vårt område och stifta bekantskap med grannar och företag i området.

ÄVEN OM SOMMARVÄRMEN inte är vår förtjänst så har vi har hunnit med en hel del aktiviteter sedan förra numret kom ut i slutet av februari.

Vi har haft ett välbesökt årsmöte där även kommunens energi- och klimatrådgivare höll ett intressant och informativt föredrag som du kan läsa om i detta nummer av Spånga Villan.

Våren firades in med ett Valborgsfirande med körsång, korv, kase och rekordpublik! Vi deltog med ett bord på Vårmarknaden i Spånga och pratade om vår förening och tillsammans med Solhems Villaägareförening anordnade vi en bakluckeloppis på Spånga Gymnasium.

Vi har även deltagit i Villaägarnas kongress, som pågår i tre dagar vart fjärde år, där förbundsstyrelse och inriktning röstas fram av delegater från de lokala föreningarna. Infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson var där och berättade om bostadspolitikerna. Att delta i kongressen är förutom en möjlighet att vara med och påverka, också ett utmärkt tillfälle att nätverka, och lära av andra föreningar.

VI HAR MÅNGA roliga och intressanta aktiviteter framför oss. Du hittar aktuella dagar och tider i vårt kalendarium i denna tidning eller på vår websida.

Spånga Egnahemsförening är, som du kanske kommer ihåg, en sammanlagning av Bromstens Villaägareförening, Flysta Villaägareförening och Sundby Egnahemsförening. Medlem blir du genom Villaägarnas Riksförbund.

Hoppas vi ses på någon av våra aktiviteter eller hörs i våra digitala kanaler. Glad sommar!

Magnus Ekstrand, ordförande i Spånga Egnahemsförening

ANNICKA ISTEMO

Jätteloppis i Bromsten, Flysta och Sundby

Föreningen upprepar den lyckade loppisen i Bromsten även i år, men utökar området så att även villaägare i Flysta och Sundby kan delta. För mer information – kontakta Camilla Hilldén på mejl hillden@hotmail.com.

Spångavillan

TIDSKRIFTEN
SPÅNGAVILLAN

SPÅNGA EGNAHEMSFÖRENING
c/o Georg Dreifaldt
Sundbyvägen 63, 163 44 Spånga
info@spangaegnahem.se

Ansvarig utgivare Magnus Ekstrand

Redaktör & form Annicka Istemo

Styrelsen
Ordförande Magnus Ekstrand, Sundby
Vice ordförande Wynn Johansson Nunez, Bromsten
Sekreterare Anki Nyström, Sundby
Kassör Georg Dreifaldt, Sundby
Övriga ledamöter Bromsten
David Björkman, Camilla Hilldén, Annicka Istemo, Stina Pettersson,
Övriga ledamöter Flysta
Johan Laurin, Jonas Jeppson
Övriga ledamöter Sundby
Kjell Jacobsson,

Tryck Åtta45 Tryckeri AB, Järfälla

Annonsbokning Ira Kolehmainen
ira.kolehmainen@googlemail.com

Omslagsfoto Anna Kilander

 villaägarna

Snabb info om Spånga

Information via QR-koder om vad som händer i området:

Spånga Egnahemsförenings websida

Spånga Egnahemsförenings Facebookgrupp

Snabblänk till att bli medlem i Villaägarna

Mindre fokus på Spånga

Spånga-Tensta slås samman med Rinkeby-Kista och blir Järva

Stadsdelarna Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista slås samman och får namnet Järva.

Den nya organisationen börjar gälla från och med den 1 juli 2023.

STADSDELEN ANSVARAR bland annat för förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete, individ- och familjeomsorg, konsumentvägledning samt fritids- och kulturverksamhet.

Det är de förtroendevalda politikerna i stadsdelsnämnden som beslutar vad som ska prioriteras och stadsdelsförvaltningen som genomför verksamheten.

Vad betyder detta för oss som bor i Spånga?

– Om någon tycker att det lagts för lite resurser på Spånga hittills, och det tycker vi, så kan vi utgå ifrån att det knappast blir bättre på den fronten efter sammanläggningen, snarare tvärtom, säger Magnus Ekstrand, ordförande i Spånga Egnahemsförening.

Den som önskar sig bättre lekplatser, fritidsaktiviteter på loven, mer trygghetspengar m.m. gör säkrast i att ta tag i saken och göra sig hörd.

I och med att de två nuvarande nämnderna slås ihop till en, så blir det också hälften så många beslutande politiker som idag, vilket rimligen innebär mindre tid för kontakt mellan beslutsfattarna och oss som bor här. Alltså mindre detaljkunskap om möjligheter och utmaningar i respektive område.

– Vi måste själva bli mer aktiva i att ta kontakt med politikerna, säger Magnus Ekstrand.

Han uppmanar alla boende att gå med på trygghetsvandringar när de arrangeras i området och kontakta politikerna i såväl stadsdelsnämnden som kommunfullmäktige med frågor och krav.

– Det är också utmärkt att skriva medborgarförslag. Om förslaget tas upp på stadsdelsnämndens sammanträde bjuds du in att vara med på mötet och argumentera för ditt förslag, berättar Magnus Ekstrand.

KONTAKTA POLITIKERNA I JÄRVA

Spångabor i kommunfullmäktige:

Annika Friberg, Åsa Nilsson Söderström, Dennis Wedin

Spångabor i Järva stadsdelsnämnd (från 1 juli)

Annika Friberg, Lotta Högström, Anna Jonazon, Åsa Nilsson Söderström

Här kan du hitta mer information om sammanläggningen:

<https://start.stockholm/aktuellt/nyheter/2023/04/ny-stadsdelsorganisation-jarva/>

Synpunkter på Bromstensgluggen

Bromstensgluggen är ett naturområde mellan Bromsten och Sundbyberg. Staden planerar att bygga 1000 bostäder här för att göra Stockholm mer sammanhängande.

MONTAGE: STADSBYGGNADSKONTORET

BROMSTENSLUGGEN RÄKNAS som ett stadsutvecklingsområde för blandad stadsbebyggelse och tanken är att knyta samman Bromsten och Rissne i Sundbybergs kommun.

Området består av ängsmark, buskar, trädgångar och skogspartier. Idag nyttjas gräsytor främst för promenader och rekreation.

Förslaget innehåller cirka 1 000 bostäder i flerbostadshus med en tredjedel bostadsrätter och två tredjedelar hyresrätter. Det finns även förslag på att bygga ett centrum, idrottshall, förskola, cykelstråk, parker och en gång- och cykelbro till Rissne.

Granskning av förslaget är planerat till januari 2024 och det är sista tillfället att tycka till om förslaget innan beslut tas. Byggstart förväntas ske tidigast 2026, med färdigställande i etapper från 2028.

DET FINNS DOCK PROBLEM och brister i planeringen enligt oss boende. För det första skulle byggprojektet förändra den småhuskaraktär som finns i Bromsten. Bebyggelsen som vetter mot Ulvsundavägen föreslås till åtta våningar och vid brofästet föreslås en högre byggnad på fjorton våningar.

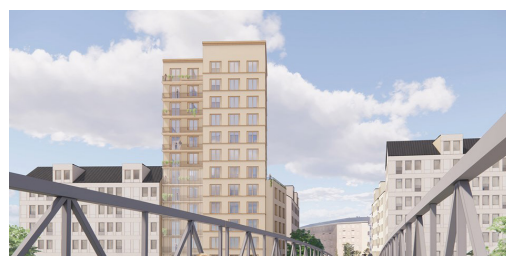
Dessutom är området bullerutsatt, särskilt mot Ulvsundavägen med bullernivåer om upp till 71 dBA. En byggaktör har uppgett att drygt hälften av lägenheterna inom kvarteret klarar bullerkraven.

Naturvärdena och kulturarvet i området behöver också beaktas och studeras vidare för att uppfylla stadens krav på grönytefaktor. Inom och i direkt anslutning till området finns fornlämningar i form av bland annat gravfält och tre boplatsslägen från järnålder och medeltiden.

Infrastrukturen är en annan utmaning, särskilt med ökad trafik och bristen på lösningar för in- och utfart i Bromsten.

STYRELSEN I SPÅNGA Egnahemsförening anser att det är viktigt att ta hänsyn till dessa problem och brister i planeringen för att säkerställa en hållbar och väl fungerande utveckling av området.

Wynn Johansson-Nunez

WHITE ARKITEKTER

VARG ARKITEKTER

NYRENS ARKITEKTKONTORET

Mer info om Bromstensgluggen finns på <https://vaxer.stockholm/projekt/bromstensgluggen>

MälARBANAN: Två spår ska bli fyra

UNDER FÖRRA ÅRET lämnade Trafikverket in järnvägsplanen för sträckan Duvbo-Spånga för fastställandeprövning.

Enligt myndighetens bedömning behövde planen kompletteras på flera punkter, särskilt när det gäller buller och förtydligande av planhandlingarna. Detta innebär att Trafikverket nu tvingas backa och påbörja processen på nytt genom att arrangera ytterligare samrådsmöten där alla berörda parter får möjlighet att delta. Dessutom krävs en ny granskning och en ny inlämning av planen för godkännande från Länsstyrelsen innan den kan gå vidare till fastställandeprövning.

Med andra ord återstår en omfattande omgörning av processen. Enligt Trafikverket är det ännu oklart när det nya samrådet kommer att inledas, men kanske kan det äga rum någon gång under 2024. Målsättningen är att påbörja byggandet före 2030.

VI I SPÅNGA EGNAHEMSFÖRENING har hela tiden ställt oss emot förslaget som innebär att Trafikverket kommer att behöva ta mycket tomtmark i anspråk från villaägarna i området. Det stora markinrånget beror dels på att Trafikverket vill räta ut spåren för att kunna öka hastigheten. En annan anledning är att det skulle bli för dyrt att köpa ut en del industrifastigheter längs

STINA PETTERSSON

Kommande järnvägsavstängningar sommaren 2023

Sträckan Stockholm City-Jakobsberg är avstängd mellan 1 juli och 14 augusti.

Magasinsvägen på andra sidan spåret.

Vi anser att förslaget inte bara förstör karaktären i området när villatomterna krymper, tågtrafiken flyttas ännu närmre bebyggelse och tågens ökade hastighet kommer att resultera i mer buller. Buller som inte endast drabbar husen och trädgårdarna som ligger närmast spåren, utan även husen och trädgårdarna som ligger längre från spårområdet. Det drabbar även i och runt Bromstensskolan, där barnen tillbringar mycket av sin tid ute på skolgården, samt runt den nya tilltänka skolan och idrottsplatsen på Bromstens IP.

Stina Pettersson

Mer info om MälARBANAN finns på trafikverket.se/malarbanan och vaxer.stockholm/projekt/malarbanan

Reservplan på Ödetomten

PLANSAMRÅDET FÖR EN SKOLA PÅ BROMSTENS IP har godkänts av stadsbyggnadsnämnden och nästa steg är att genomföra en granskning under maj 2024.

Granskningen innebär en noggrann översyn av eventuella förändringar och de synpunkter som har kommit in under samrådet, vilket varade från den 23 november 2021 till den 24 januari 2022. Det är också möjligt att lämna synpunkter under granskningen, men endast de synpunkter som har inkommit under samrådet eller granskningen har rätt att överklaga beslutet som fattas efter granskningen.

När granskningen är genomförd och godkänd förväntas en antagning av planen ske i januari 2025.

UNDER BYGGTIDEN kommer inte Bromstens IP att vara tillgänglig för Bromstens IK eller allmänheten då södra delen av IP kommer att användas som uppställningsplats för byggprojektet. För att lösa detta undersöker man möjligheten att bygga en "reservplan" eller evakueringsyta på en plats vid Sundby 5:17, även känd som Ödetomten. Tanken är att skapa en 11-man-naplan där verksamheten kan fortsätta under byggtiden och sedan återvända till Bromstens IP när skolprojektet är klart.

David Björkman

STOCKHOLM STAD

Mer information om projektet, inklusive projektplaner, tidplaner och kontaktuppgifter finns på <https://vaxer.stockholm/skola-bromsten>. Ytterligare information om ödetomten och dess användning finns i ett yttrande från Iris-Corinna Schwarz & Ulf Kalla till Stadsbyggnadskontoret, tillgängligt på spangaegnahem.se/yttrandet.

Bromsten

I varje nummer av Spångavillan presenteras några boende i vårt område. Text & bild: Camilla Hilldén

”JAG TROR JAG SKULLE DÖ UTAN TRÄD”

Mia Olsson har bott i sitt hus på Duvbovägen i Bromsten sedan 2010.

Vad gillar du mest med din trädgård?

– Grönskan. Att jag är omfamnad av den och den bildar olika rum att gå in i. Och så får jag ha lite blommor till som jag också kan göra buketter av. Jag tänker på att göra så att insekter och sådant trivs också, därför klipper vi inte överallt. Jag skulle dö utan träd, tror jag. Jag vill ha höjden och älskar att himlen silas igenom kronorna.

Finns det något du brukar visa upp för andra?

– Berlinerpoppeln som är en båge över vår entré är en lokal-kändis. Det är alltid olika människor som fotar den.

Vad skulle du vilja tipsa andra trädgårdsägare om?

–Att byta plantor med andra så att man får in lite annat och att man inte ska vara rädd för att förändra. Att prova sig fram var man vill vara så att man hittar vilka olika rum och platser man vill ha. Man ska bo in sig.

Någon särskild trädgård eller park du besökt som gjort intryck på dig?

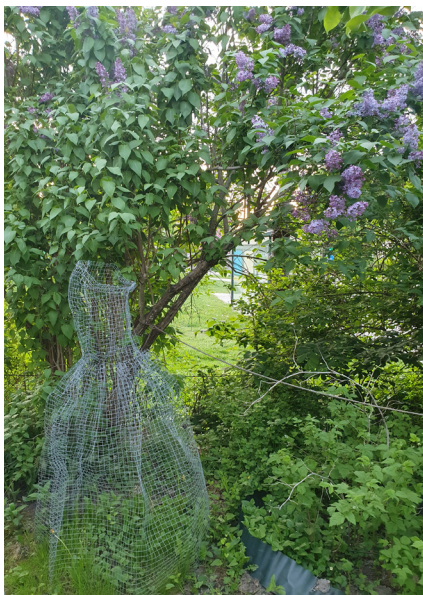
–Jag tänker på hur det ser ut på tivolin och nöjesparker med deras färsprakande rabatter och planteringar. Annars slottsträdgårdar med det skulpturala. I Åkersberga i rondellerna har de stora slingrande planteringar som de byter i flera gånger per säsong och på broarna har de stora lådor med blommor.

Var skaffar du växter?

–Från växtgrupper. Jag köper och byter frön. Ibland kan man bli väldigt besviken. Förra året hade vi köpstopp och jag fick bara byta till mig.

Hur har du lärt dig om att sköta trädgård?

–Av mina misstag, framförallt. Jag är uppvuxen här och har lärt mig av mina föräldrar.

”BESKÄR NÄR DU FÅR FEELING”

Göran Howding är arborist och har också börjat ”snöa in på” naturvård. Han har haft sin trädgård på Brotorpsvägen i Sundby i tre säsonger.

Vad gillar du mest med din trädgård?

– Att den är självgående och att den levererar i blomning under större delen av säsongen. Jag vill komplettera med tidigblommande saker som trollhassel och sådant. Jag tycker om den här trädgården för att den klarar sig själv. Jag tycker om när saker är nöjda med platsen och bara kan vara där och inte kräver min totala uppmärksamhet. En ynnest att blicka ut över natur och djur som rör sig här.

Vad skulle du vilja tipsa andra trädgårdsägare om?

– Beskränning: var inte så rädd att göra så himla fel. Jag brukar försöka få folk att göra själv. Så att jag kan göra det tunga och så får de fullt mandat att klippa vad de vill hur de vill med en sekator. Mitt tips brukar vara att beskära träd när det känns roligt när man får feeling. Det du kan ta bort med en sekator utan att få kramp i handen, så långt som en kaffe eller GT räcker till, så kan det inte bli så fel. När man plocka in sågar och motorsågar det är då det händer saker som verkligen påverkar. Hellre sprida ut över hela säsongen.

Var får du inspiration?

– Jag får skylla på jobbet. Jag hamnar i många trädgårdar och får se olika människors livsverk och inspireras. Det blir alltid en extra bonus att blanda in vatten. Gärna som rör sig. Vattenblänk och vattenporl; det är något magiskt med det men det har jag inte lyckats knäcka än.

Sundby

Flysta

”DET BLEV TVÄRTOM FAKTISKT”

Anna Kilander har bott på Vildmarksvägen i Flysta sedan 2015.

Vad gillar du mest med din trädgård?

– Jag har jättestora hortensior ’Annabelle’, som ser ynkliga ut just nu, men när de blommar är de helt fantastiska och det är så himla fint. Jag gillar allt här och kan gå runt hur mycket som helst och titta.

Finns det något du brukar visa upp för andra.

– Även de som inte gillar trädgård brukar ändå haja till och tycka att det är fint och särskilt irisarna brukar de haja till för. Just nu är det tulpaner.

Vad skulle du vilja tipsa andra trädgårdsägare om?

– Trico garden mot rådjur! När jag är ute i trädgården en lördag kan jag blir frågad 8 gånger om hur jag klarar tulpanerna.

Och så tycker jag att alla ska plantera sparris, så fort som möjligt. Och inte ta ner sina träd.

Någon särskild trädgård eller park du besökt som gjort intryck på dig?

– Varje år åker jag till Capellagården och till Solliden. Särskilt Capellagården, som till exempel fick mig att tänka i banorna att ha spaljerade äppelträd. Sofiero i Helsingborg är också jättefint.

Hur har du lärt dig om att sköta trädgård?

– Böcker! 2015 kunde jag ingenting. Då skulle jag ha en så enkel trädgård som möjligt med inget jobb. Så blev det inte alls. Det blev tvärtom faktiskt.

Odla något helt ovanligt vanligt

Under sisådär en trettio år av mitt liv visste jag inget om hösthallon. Sedan förändrades allt och numera predikar jag målade och frodigt hösthallonens lov och hoppas att alla som gillar hallon och har möjligheten verkligen ska få upp ögonen för och börja odla dem! De är som vanliga hallon – fast bättre.

NÄR DE VANLIGA sommarhallonen ger upp för säsongen så tar hösthallon vid. De börjar mogna ungefär samtidigt som det är dags att återgå till skola och arbete efter sommarens ledigheter och de fortsätter ge ända tills det blir kallt på riktigt.

Förra året plockade jag de sista den 19 november när varje bär fått en liten mössa av snö. Ärligt talat var de lite vattniga då men under september-oktober är de smakrika och fina.

En trevlig fördel med hösthallon framför de vanliga är att de aldrig får hallonlarver. Hallonängern som lägger ägg i hallonblom är nämligen ute och flyger vid den tidpunkt då sommarhallonen blommar, men inte senare och därför slipper vi dess larver i hösthallon.

MITT RÅD ÄR ATT plantera några olika sorter av hösthallon i en rad på en solig plats. Här i Spånga är vi många som har rätt tuff lerjord i trädgården och det vantrivs de flesta hallon-sorter i, så blanda upp lerjorden med kompost, stallgödsel eller annan jord så att det blir luckert.

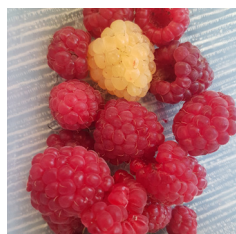
Rensa bort alla ogräs innan plantering och gödsla under våren/försommaren. Det går fint att lägga tjockt med gräsklipp ovanpå marken runt plantorna under första halvan av sommaren. På så sätt hålls fukten i jorden samtidigt som gräsklippet bryts ner och ger näring åt hallonen. Om det är mycket torrt kan de behöva vattning, särskilt under första året.

EFTER SKÖRD ELLER PÅ VÅREN klipps alla stänglarna bort, vilket skiljer sig mot hur vanliga hallon behandlas. Bären kommer nämligen på de skott som vuxit upp under året. De flesta sorter får höga stänglar som lätt blåser omkull, så ge dem stöd eftersom de annars lägger sig ner åt alla möjliga, krångliga håll.

CAMILLA HILLDÉN

Plantera några olika sorter av hösthallon i en rad på en solig plats.

För alla hallon gäller att de skickar ut långa underjordiska utlöpare som dyker upp i form av nya plantor en bit bort. Det är praktiskt att på så sätt kunna utöka sitt hallonland från några få plantor till jättemånga, men det är också tröttsamt om de dyker upp bland andra växter där de inte ska vara. Ett pragmatiskt sätt att hålla dem under kontroll är att plantera sina hallon i en lång rad som en smal rabatt med gräs på ömse sidor och låta gräsklipparen ta hand om rymlingarna.

JAG HAR SATT MINA HALLON i hästskoform med tanken att det skulle kunna bli en berså att ha eftermiddagsfika i. Du kan ju säkert uppskatta det genialiska i tanken att sitta där med sin tallrik och bara helt lojt sträcka ut armen och håva in hallonen och lägga på glassen eller helt enkelt njutningsfyllt sluka dem som de är utan distraktioner.

Naturligtvis ska du också ha vanliga sommarhallon. När de mognar i juli har vi redan längtat ihjäl oss och blir lyckliga där i bersån när de första mognar. För att ytterligare piffa till det så välj gärna någon gul sort och kanske till och med den lila (!) sorten 'Glencoe'.

Camilla Hilldén

Camilla Hilldén bor i Bromten.

Några sorter jag odlar:

Hösthallon: Autumn Bliss, Diana (gul), Elektra, Polka
Sommarhallon: Glencoe (lila), Golden Queen (gul), Haida, Mormorshallon,

Var jag köper hallonplantor:

Blomqvist plantskola, Cramers blommor, Hortogree och odla.nu.

BRASILIANSK KAMPSPORT I SUNDBYSKOLAN

Sundbybon Sara Stanczak driver föreningen Wild Capoeira Kids, där familjer, barn och ungdomar tränar den brasilianska kampsporten Capoeira och Akrobatix i Sundbyskolan.

– **VI VILL ATT BARNEN** ska kunna få träning på hög nivå även om de inte vill elitsatsa, säger Sara Stanczak.

Sara är uppvuxen i Sundby och har gått både på förskola och grundskola i området. Hon berättar att föreningen startades i en källarlokal i Hornstull för 17 år sedan.

– Jag hade en stor matta hemma som jag rullade ut på golvet ihop med kuddar som min mamma hade sytt. På den tiden pluggade jag molekylärbiologi och hade inte en tanke på att börja undervisa i Capoeira. En vän övertalade mig att börja träna hennes barn och några på barnens förskola. Så där satt vi, jag och sex barn i en källare och sjöng sånger på portugisiska, stod på huvudet och gjorde olika sparkar, berättar Sara.

Föreningen har 165 medlemmar från åldern 2 år och uppåt och träningarna sker alla dagar i veckan i Sundbyskolan förutom fredagar och lördagar.

– I föreningen tränar inte bara barn och ungdomar utan också hela familjer vilket är ganska unikt och extra roligt, säger Sara.

UNDER SOMMAREN har hon kurser i sin trädgård med sina två gigantiska trampoliner samt en stor uppblåsbar airtrack. Här kan du studsa och göra volter under lite mer kontrollerade former. Kurserna går igenom grunderna i studsmatta med inriktning på att lära sig olika volter.

– Många brukar gilla de här sommarkurserna, inte bara för att de får lära sig att göra volter, utan också för att vi är i min trädgård där hunden, katten och fiskarna också befinner sig. Det blir lite extra mysigt och familjärt, vilket är känslan jag vill ha på mina klasser” säger Sara.

TILL HÖSTEN är planen att fortsätta att erbjuda träning i Sundbyskolan.

– Det är alltid stor konkurrens om tränings-salar, och vi är otroligt glada att vi har haft

RICKARD ELOFSSON

Sara Stanczak startade föreningen Wild Capoeira Kids för 17 år sedan.

chans att vara i Sundbyskolans lokaler så länge, berättar Sara.

– Vi har även fått ett utvecklingsstöd från kommunen för att köpa in mer utrustning, så nu är jag som ett barn före julafton och tittar i kataloger efter redskap som kan göra klasserna ännu mer kreativa och spännande”, fortsätter Sara.

FÖRENINGENS MOTTO är att alla barn har lika mycket värde.

– För oss är det viktigt med glada barn som både har roligt och samtidigt lär sig nya saker på ett lekfullt sätt, med respekt för varandra. I föreningen är att alla välkomna, och när det gäller barn som har olika svårigheter försöker vi tillsammans med föräldrarna hitta lösningar som fungerar, säger Sara.

Stina Pettersson

VAD ÄR CAPOEIRA?

Capoeira är en brasiliansk kampsport/dans med inslag av musik, sång och akrobatik, och Akrobatix som är mot det gymnastiska hållet med inslag av både Capoeira och Parkour. Vill du veta mer om Wild Capoeira Kids, besök: www.capeiraangola.se

Bällstaån ska bli renare

Bällstaån är Spångas stora vattendrag som börjar i Järfälla och mynnar ut i Bällstaviken i Ulvsundasjön. I ån samlas Spångas dagvatten men vattenkvaliteten är inte den bästa.

I BÄLLSTAÅN FINNS föroreningar som fosfor, metaller och organiska föreningar som kan påverka miljön och ha skadliga effekter på människors hälsa.

En av de främsta orsakerna till föroreningarna i Bällstaån är de industrier och fabriker som varit och är etablerade längs dess stränder. Men det är inte bara industrier som är en källa till föroreningar i Bällstaån. Människor bidrar också till problemet genom att kasta sopor och kemikalier i ån, eller genom att använda gödselmedel och bekämpningsmedel som sedan rinner ut i vattendraget.

Stockholms stad har tagit fram en genomförandeplan och ett åtgärdsprogram för Bällstaån som ska bidra till att förbättra vattenkvaliteten i ån och även bidra till att minska riskerna för översvämningar. Dessa dokument finns att hitta på Stockholm Stads hemsida. Här listas några planerade åtgärder i urval:

TENSTADALENS DAGVATTENPARK

Inom Tenstadalens dagvattenpark föreslås flera dagvattendammar, en våtmark och en översvämningsyta. Anläggningen ska både vara en renande och fördröjande yta för dagvatten som i huvudsak kommer från Lunda. Reningen kommer att ske genom sedimentation och genom växtupptag.

Projektet planerar att starta under 2023-2024.

SUNDBYDAMMARNAS

Sundbydammarerna vid Gamla Bromstensvägen är delvis igenväxta och sediment har ansamlats och är förorenade. För att bibehålla dammarnas reningsfunktion och minska riskerna för att partikelbundna föroreningar förs ut i Bällstaån behöver sedimenten tas bort med jämna mellanrum.

Muddringen av dammarna planeras att genomföras under år 2024.

FISK I BÄLLSTAÅN

Fisken ska få det lättare att vandra uppströms Bällstaån och hinder i form av växter och sediment ska tas bort och utformningen av byggda delar längs flödet kan förändras.

Bland andra nämns kulvertar längs utbyggnaden av Mälarbanan, kulverten vid Spångavägen och utlopp från Solvalla travbana.

Anna Berglund Ruhe

Bällstaåns status enligt Stockholms Stads miljöbarometer:

Ekologisk status: Dålig **Kemisk status:** Uppnår ej god status

TVÄTTA BILEN PÅ RÄTT SÄTT

Att tvätta bilen är en viktig del av dess underhåll. Men det är också viktigt att tänka på miljön när du tvättar din bil. Här är några tips för att tvätta bilen på ett miljömedvetet sätt.

1. ÅK TILL EN BILTVÄTT!

Det finns flera fördelar med att tvätta bilen på en biltvätt jämfört med att tvätta den hemma. Här är några av de vanligaste fördelarna:

1. **Tidsbesparing:** Biltvätten kan göra jobbet mycket snabbare tack vare den professionella utrustningen och personalen.
2. **Kvalitet:** Biltvättar använder vanligtvis professionella tvätt- och rengöringsprodukter. Dessutom kan biltvätten erbjuda olika tvätt- och rengöringsalternativ för att möta olika behov och krav.
3. **Miljömedvetenhet:** Många biltvättar är miljömedvetna och använder teknik och metoder som minskar vattenanvändningen och återanvänder vattnet. De använder också miljövänliga tvättmedel.
4. **Bekvämlighet:** Att tvätta bilen på en biltvätt kan vara mycket bekvämt eftersom man inte behöver göra något arbete själv.

2. ANVÄND ETT BIOLOGISKT NEDBRYTBART TVÄTTMEDEL

Välj ett tvättmedel som är biologiskt nedbrytbart för att undvika att förorena miljön med kemikalier. Biologiskt nedbrytbara tvättmedel är tillverkade av naturliga ingredienser som bryts ner i naturen.

3. ANVÄND EN VATTENKANNA

Använd en vattenkanna för att skölja av bilen istället för att använda en slang eller en högtryckstvätt. På så sätt kan du spara vatten och undvika onödig vattenförbrukning.

Vet du att våra dagvattenbrunnar inte är kopplade till något reningsverk? Spångas dagvattensystem leder till största delen ut i Ballstaån.

4. TVÄTTA INTE BILEN PÅ HÅRDGJORDA YTOR

Undvik att tvätta bilen på gatan eller andra hårdgjorda ytor. Tvättvattnet kan innehålla kemikalier, tungmetaller och oljor som sprids vidare till våra sjöar och vattendrag.

Tvättar du bilen på din gräsmatta eller grusplan så binds ämnena i det övre jordlagret eller bryts ned innan det når grundvattnet. Detta är bättre då markens mikroorganismer är något tåligare än vattnets mikroorganismer.

VAD SÄGER LAGEN?

I Sverige finns det inga specifika lagar som förbjuder tvättning av bilen hemma. Däremot finns det lagar och förordningar som reglerar användningen av vatten och hanteringen av kemikalier, avfall och föroreningar som kan uppstå vid tvättning av bilen. Detta innebär att du som privatperson inte får släppa ut tvättvatten från din bil på gatan.

Medverka till ökad trygghet

Spånga Egnahemsförenings fokus är att främja relationsbyggandet mellan grannar och driva intressefrågor för att stärka lokalsamhället. Vi vill samarbeta med andra intresseföreningar och organisationer i närområdet och informerar dig som boende om vad som är på gång i vårt område.

FÖR ATT MEDVERKA till en ökad trygghet i området har vi i styrelsen under våren deltagit i nattvandringar tillsammans med Nattvandrarerna i Bromsten. Vi har även stöttat Grannstöd Spånga-Tensta, genom bidrag i form av pengar, information om föreningen till våra medlemmar och också genom att köra Grannstödsbilen.

För att få veta mer om Grannstöd Spånga-Tensta och hur vi i Spånga Egnahemsförening kan bidra bjöd vi in representanter från föreningen till ett av våra styrelsemöten under vintern.

Vi informerade även kort om Grannstöd Spånga-Tensta på vårt årsmöte i Spånga Folkan 20 mars och frivilliga kunde då anmäla sitt intresse om att bidra till föreningen genom att köra Grannstödsbilen. Det var 11 personer som anmälde sig och som nu har fått en introduktion och kört den eldrivna Grannstödsbilen i vårt område.

GRANNSTÖD ÄR ETT INITIATIV för bilburet brottsförebyggande och trygghetsfrämjande i våra bostadsområden.

Hör av dig till Grannstöd om du vill köra Grannstödsbilen eller veta mer om föreningen.

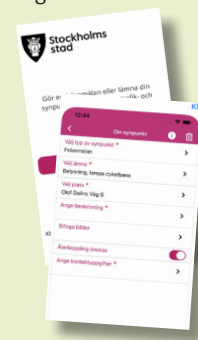
Grannstödsbilen rullar fyra timmar per gång den körs, under dagtid då många av oss befinner oss på vårt arbete utanför hemmet. De som kör bilen observerar sådant de tycker behöver åtgärdas för att säkra tryggheten i vår vardagsmiljö. De lär sig vilka de ansvariga är, som kan göra något åt saken. De finns där vi bor och ser inbrottsrisker som vi själva kanske inte tänker på.

Stadens och stadsdelens politiker och tjänstemän liksom lokalpolisen efterfrågar och stödjer föreningen. Det är en viktig insats för tryggheten i vårt område, men insatsen görs på ideell basis och genom eget initiativ.

Stina Pettersson

TYCK TILL!

Du vet väl att du kan göra en felanmälan eller lämna synpunkter på stadens gator, parker eller torg direkt via din mobil? Använd Stockholms stads app, "Tyck till" så är du med och bidrar till en renare, snyggare och tryggare stad. Använd appen när något är trasigt, en papperskorg är överfull eller det är något annat du tycker behöver åtgärdas.

PÅVERKA DIN OMGIVNING

Det finns flera sätt som du kan påverka din omgivning på. Har du ett förslag om att förändra eller förbättra något i stadsdelen kan du skicka in ett medborgarförslag till din stadsdelsnämnd. Stadsdelsnämndens ansvarsområde är bland annat:

- Förskola
- Omsorg för äldre eller personer med funktionsnedsättning
- Socialtjänst
- Demokratifrågor
- Upprustning eller skötsel av parkmiljö.

För att lämna ett medborgarförslag behöver du vara folkbokförd i det stadsdelsområde som medborgarförslaget handlar om. Förslaget ska vara skriftligt, det ska tydligt framgå att det är ett förslag till nämnden och vad saken gäller. Du behöver lämna ditt namn, din adress och gärna telefonnummer och mejladress.

För att lämna ett medborgarförslag till stadsdelsnämnden i Spånga-Tensta mejlar du på: spangatensta@stockholm.se

Anki Nyström och Georg Dreifaldt körde Grannstödsbilen under en dag.

RAPPORT FRÅN EN DAG MED GRANNSTÖDSBILEN

Den 10 maj körde Georg och jag vår första tur med bilen.

Vi hämtade bilen i ett garage nära Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning. I bilen fanns alla instruktioner vi behövde och kunde se vad tidigare personer som kört noterat och som vi kunde följa upp på.

Vi lärde känna många nya gator i vårt område som vi inte tidigare besökt. Vi tittade att allt verkade lugnt, la information i några brevlådor i korsningar där häcken borde klippas för att säkerheten i trafiken ska bli säkrare. En bil som stod konstigt parkerad och med trasig vindruta rapporterade vi in till polisen. Skickade även in på till "Tyck till appen som Stockholms stad tillhandahåller för synpunkter och felanmälan" om ett träd som fallit omkull och en lyktstolpe som hade blivit påkörd.

Grannstödsbilens verksamhet består av frivilliga personer som kör bil eller går till fots runt i Spånga-Tensta främst i de områden som ingår i polisens granssamverkan.

Anki Nyström och Georg Dreifaldt

Vill du köra grannstödsbilen?

Har du fyra timmar över någon gång i månaden och vill vara med och bidra till ett tryggare område genom att köra Grannstödsbilen eller veta mer om föreningen?

Besök: www.grannstod-spangatensta.se för kontaktuppgifter och mer information.

BELLE

Advokatbyrå AB

Behöver du hjälp med familjejuridik?

Bouppteckning, samboavtal, testamente
– vi löser dina juridiska utmaningar!

Kontakta oss redan idag för
15 minuters kostnadsfri vägledning

Din lokala advokatbyrå i Spånga

Stormbyvägen 2-4, Spånga Center
08-520 277 79

Fru Lilliers
Fot & Hand

Maria Lillier
maria@frulillier.se
0708- 26 36 72

Pinsamt Ont

Vårtor på händer och fötter är jättevänligt hos barn. Vårdcentralen har sedan länge slutat att ta emot patienter med vårtor, man rekommenderar de receptfria medlen på apoteket. Men utan en ordentlig behandling så försvinner inte vårtor. Det kan både vara pinsamt och göra ont.

Läs mer och boka din tid på
varta.se

Eva Freja Christiansson arbetar med allt från traditionella keramikkurser till ceremoniell gudinnekonst, hukbad och reikihealing.

"Jag lever nära och i min andlighet"

Eva Freja Christiansson driver Mama Jord i sin kombinerade bostad och ateljé i Bromsten.

EVA HAR ARBETAT MED LERA i 40 år men för 3 år sedan valde hon att ägna sig åt det på heltid. Hon sa upp sig efter 30 år från sitt jobb som barnskötare och satsade på sin egen verksamhet.

– Att skapa är jag. Jag kan inte vara utan mitt sätt att uttrycka mig. Jag kan inte leva utan att skapa helt enkelt, säger Eva.

Eva Freja Christiansson skulpterar och knådar leran med sina händer och det hon gör kallar

hon för ceremoniell gudinnekonst.

– Jag skulpterar gudinnor från olika myter och skapar skålar och andra saker som är förknippat med magi och ceremonier. Jag lever nära och i min andlighet, det är en fullt integrerad del av mig. Konsten är ett sätt att uttrycka just det. Det som finns där i mitt hjärta vill komma ut genom mina händer och visa sig. Jag har inget val helt enkelt. Det sker som av sig själv.

Eva har dessutom traditionella keramikkurser där vem som helst kan delta.

– Ibland har jag mer specifika workshops i lera, som gudinneskapande eller något annat tema.

EVA HAR JOBBAT som healer i 20 år och ger också kurser och behandlingar i reikihealing.

– Du som kvinna kan också komma till mig för att uppleva ett hukbad, det kallas också snipp-sauna, som är stärkande för ditt underliv och hela ditt liv och väsen.

Eva tycker att Bromsten är en skön plats att bo på och jobba i, lugnt och stilla.

– Det passar min energi perfekt. Att jobba i stan lockar mig inte då jag behöver direkt närhet till skog och natur.

Annicka Istemo

"Att få skapa är otroligt roligt"

Louise Hugemark Malmström driver Louise Keramik i sin villa i Flysta.

LOUISE BERÄTTAR att det började som en hobby när hon och hennes syster, efter att ha gått på ett antal drejkurser på Folkuniversitetet, fick en drejskiva av sina män för många år sedan. Tillsammans så drejade de och skapade på somrarna i deras gemensamma fritidshus i Nyköping.

– 2014 bestämde jag mig för att satsa på detta på heltid och startade mitt företag Louise Keramik. Jag köpte en egen drejskiva och ugn som jag arbetar med i vår källare här i Spånga, berättar Louise.

Förutom i sin lilla butik i trädgården visade och sålde Louise sin keramik på olika marknader som till exempel Riddersviks julmarknad i Hässelby.

– Att få skapa är otroligt roligt och drejandet är väldigt meditativt. Jag trivs också med att kunna bestämma över min tid. Det är roligt att tillverka fina bruksföremål som man kan använda i vardagen.

NÄR PANDEMIN KOM så blev de flesta marknader inställda. Louise bestämde sig då för att anordna egna marknader, inför jul och påsk i sin trädgård.

– Under pandemitiden kunde jag kontrollera antal folk och det var lätt att hålla avstånd. Det visade sig att det var en jättebra idé så jag bestämde mig för att fortsätta med detta. Det är mycket trevligare, mer lättsamt, gemytligare och trevligt att hinna prata med besökarna. Den första advent och någon vecka före påsk ställer jag ut i trädgården dit alla är välkomna. Dessutom bjuder jag på fika, berättar Louise.

Däremellan gör Louise beställningar av alla möjliga sorter.

– Till exempel gör jag personliga presenter med en diskret text för till exempel student, bröllop, dop och födelsedagar.

Anki Nyström

KALENDARIUM HÖSTEN 2023

27 AUGUSTI

LOPPMARKNAD

Plats: Bromstens Plan och i trädgårdar
Vi bjuder in till en loppmarknad med stor loppis på Bromstens Plan samt loppisar i villaträdgårdar runt om i Bromsten, Flysta och Sundby.

Allt kommer att finnas på en digital karta så det är lätt för besökare att hitta.

Arrangör: Spånga Egnahemsförening

9 SEPTEMBER

MATSTAFETT

Spånga Egnahemsförening bjuder in till matstafett. Lär känna dina grannar under en trevlig kväll där du äter förrätt, varmrätt och efterrätt på tre olika ställen med nya bekansksaper till varje rätt.

Kvällen avslutas på Spånga Folkan.

30 SEPTEMBER

FAMILJEDAG

med tillgång till äppelmustning gratis för medlemmar

Plats: Ängen nära Sundbyskolan
Arrangör: Spånga Egnahemsförening

23 NOVEMBER

(info om film kommer senare)

BIOKVÄLL

Gratis bio för medlemmar

Plats: Spånga Folkan
Arrangör: Spånga Egnahemsförening

DECEMBER

(datum ej bestämt)

JULMARKNAD

Plats: Spånga Centrum
Arrangör: Spånga Företagarförening

Fler aktiviteter kan komma.

DITT MÄKLARTEAM I SPÅNGA, MED BOBUTIK PÅ SPÅNGA TORG!

VI ÄR LOKALT FÖRANKRADE PÅ SPÅNGA TORG. VÄLKOMMEN TILL VÅR
BOBUTIK, VÄGG I VÄGG MED DENNIS KÖTT,
FÖR ATT PRATA BOSTAD OCH NUVARANDE MARKNADSLÄGE.

SÖKER DU NYTT BOENDE?

MED VÅRA MÅNGA ÅRS ERFARENHET AV ATT SÄLJA BOSTÄDER I SPÅNGA OCH
MED FLERTALET AV DE FRAMGÅNGSRIKA FÖRSÄLJNINGARNA PÅ GATORNA
RUNT OMKRING DIG KAN VI GE DIG EN VÄL UNDERBYGGD OCH TRYGG
VÄRDERING.

VI ÄR DITT BOLLPLANK:

VI HJÄLPER DIG REDA UT DE FRÅGOR SOM KAN UPPSTÅ DÅ DU SÖKER DIN
NÄSTA BOSTAD,
VI ÄR INTE LÄNGRE BORT ÄN ETT TELEFONSAMTAL DÅ DU KÄNNER DIG
OSÄKER.

RING OSS REDAN IDAG FÖR ETT MÖTE: 08-80 76 00, ELLER
BESÖK OSS I VÅR BUTIK PÅ TORGET!

SkandiaMäklarna

REKOMMENDERAS AV

 villaägarna

— REAL ESTATE —

2023

